

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 124/2023 van 8 september 2023

Betreft: Ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van titel 6 betreffende laboratoria van boek II van de codex over het welzijn op het werk (1) (CO-A-2023-258)

Originele versie

Het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna de "Autoriteit"), aanwezig: mevrouw Juline Deschuyteneer, mevrouw Cédrine Morlière, mevrouw Griet Verhenneman en de heren Yves-Alexandre de Montjoye en Bart Preneel;

Gelet op de wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit, inzonderheid op artikelen 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op artikel 25, lid 3, WOG volgens hetwelk de beslissingen van het Kenniscentrum bij meerderheid van stemmen worden aangenomen;

Gelet op het verzoek om advies van de heer Pierre-Yves Dermagne, Vice-eersteminister en Minister van Economie en Werk (hierna "de aanvrager"), ontvangen op 20/06/2023;

Brengt op 8 september 2023 het volgend advies uit:

I. VOORWERP EN CONTEXT VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De aanvrager verzoekt om het advies van de Autoriteit aangaande de artikelen 3, 4, 9 en 10 van het ontwerp van koninklijk besluit *tot wijziging van titel 6 betreffende laboratoria van boek II van de codex over het welzijn op het werk* (hierna "het ontwerp van koninklijk besluit" of "het ontwerp").

2. Het ter advies voorliggende ontwerp van koninklijk besluit beoogt een aantal wijzigingen aan te brengen aan Boek II, Titel 6 ("Laboratoria") van de Codex over het welzijn op het werk (hierna ook: de Codex). Meer bepaald hebben deze wijzigingen betrekking op de procedures betreffende de toekenning, hernieuwing en intrekking van de erkenningen toegekend aan laboratoria zoals bedoeld in artikel II.6-1, 1° van de Codex over het welzijn op het werk¹. Deze laboratoria zijn belast met onder meer de meting van de verontreiniging van de atmosfeer binnen arbeidsplaatsen, de monsterneming, de analyse en de berekening van het resultaat voor de stoffen of groepen van stoffen die in de atmosfeer van de arbeidsplaatsen kunnen voorkomen en de analyse van industriële producten die kunnen voorkomen in op de arbeidsplaatsen. Voormelde erkenningen worden verleend (voor een periode van maximum tien jaar) teneinde de kwaliteit van de dienstverlening inzake het uitvoeren van metingen en analyses van de betrokken laboratoria te verzekeren.

3. Overeenkomstig artikel II.6-3 van de Codex dienen de betrokken laboratoria een erkenningsaanvraag te richten aan de Minister tot wiens bevoegdheid het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk behoort. Deze aanvraag dient vergezeld te zijn van een aantal inlichtingen en documenten. Het ter advies voorliggende ontwerp van koninklijk besluit beoogt in dit verband een wettelijke basis te voorzien in de Codex voor wat betreft de verwerking van een aantal persoonsgegevens die nu reeds gevraagd worden evenals een aantal nieuwe gegevens die worden opgevraagd in het kader van voormelde erkenningsaanvragen.

II. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

a. Rechtsgrond

➤ Algemene principes

4. De Autoriteit wijst erop dat elke verwerking van persoonsgegevens een inmenging vormt in het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer, dat is vastgelegd in artikel 8 EVRM en in

¹ Met name: "de laboratoria en diensten bedoeld in artikel 148decies1, § 6, tweede lid, van het ARAB en in artikel 64nonies, tweede lid, van het besluit van de Regent van 25 september 1947 houdende algemeen reglement betreffende de maatregelen op gebied van hygiëne en gezondheid der werknemers in de mijnen, ondergrondse groeven en graverijet".

artikel 22 van de Grondwet. Dit recht is echter niet absoluut. De artikelen 8 EVRM en 22 van de Grondwet sluiten overheidsinmenging in het recht op bescherming van het privéleven (waar ook persoonsgegevens deel van uitmaken) niet uit, maar vereisen dat zij wordt toegestaan door een voldoende precieze wettelijke bepaling; dat zij beantwoordt aan een algemeen maatschappelijk belang en dat zij evenredig is met de daarmee nagestreefde wettige doelstelling². Elke norm die de verwerking van persoonsgegevens regelt (en die van nature een inmenging vormt in het recht op bescherming van persoonsgegevens) moet niet alleen noodzakelijk en evenredig zijn, maar ook voldoen aan de eisen van voorspelbaarheid en nauwkeurigheid, zodat de betrokkenen, over wie gegevens worden verwerkt, een duidelijk beeld krijgen van de verwerking van hun gegevens.

5. De verwerking van persoonsgegevens die noodzakelijk is voor de vervulling van een wettelijke verplichting³ of voor de uitoefening van een opdracht van algemeen belang of in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag die aan verwerkingsverantwoordelijke is toevertrouwd⁴, moet overeenkomstig artikel 6.3 AVG, gelezen in het licht van overweging 41 van de AVG, worden geregeld door duidelijke en nauwkeurige regelgeving, waarvan de toepassing voor de betrokkenen voorzienbaar moet zijn. Bovendien is het volgens artikel 22 van de Grondwet noodzakelijk dat de "wezenlijke elementen" van de gegevensverwerking door middel van een formele wettelijke norm worden vastgesteld. Het gaat hierbij minstens om:

- het (de) precieze en concrete doeleinde(n) van de gegevensverwerkingen;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n) (tenzij dit duidelijk is).

6. Voor zover de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens een belangrijke inmenging in de rechten en vrijheden van de betrokkenen vertegenwoordigen, omvat de wettelijke bepaling terzake tevens volgende (aanvullende) essentiële elementen:

- de (categorieën van) verwerkte persoonsgegevens die ter zake dienend en niet overmatig zijn;
- de (categorieën van) betrokkenen wiens persoonsgegevens worden verwerkt;
- de (categorieën van) bestemmingen van de persoonsgegevens, evenals de omstandigheden waarin en de redenen waarom de gegevens worden verstrekt;
- de maximale bewaartermijn van de geregistreerde persoonsgegevens.
- de eventuele beperking van de verplichtingen en/of rechten vermeld in de artikelen 5, 12 tot 22 en 34 AVG.

² Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof. Zie bv. GwH, Arrest van 4 april 2019, nr. 49/2019 ("*Zij sluiten een overheidsinmenging in het recht op eerbiediging van het privéleven niet uit, maar vereisen dat zij wordt toegestaan door een voldoende precieze wettelijke bepaling, dat zij beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte in een democratische samenleving en dat zij evenredig is met de daarmee nagestreefde wettige doelstelling*").

³ Art. 6.1.c) van de AVG

⁴ Art. 6.1.e) van de AVG.

➤ Toepassing van deze principes

7. De aanvrager geeft aan dat de verwerkingen van persoonsgegevens waartoe het voor advies voorliggende ontwerp aanleiding geeft, berusten op artikel 6.1.e) AVG, met name de uitvoering van een taak van algemeen belang of de uitoefening van het openbaar gezag. Meer bepaald stelt de aanvrager dat de verwerking van de betrokken persoonsgegevens noodzakelijk is voor de behandeling van erkenningsaanvragen en teneinde te kunnen controleren of de laboratoria de erkenningsvoorwaarden al dan niet naleven. De Autoriteit stelt vast dat de door het voorontwerp omkaderde verwerkingen van persoonsgegevens *prima facie* geen ernstige inmenging in de rechten en vrijheden van betrokkenen inhouden.

b. Doeleinde(n) van de in te voeren gegevensverwerking

8. Overeenkomstig artikel 5.1.b) van de AVG is de verwerking van persoonsgegevens enkel toegestaan voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden en mogen deze persoonsgegevens vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze mogen worden verwerkt.

9. Uit de artikelen II.6-3 en II.6-7 van de Codex blijkt dat de betrokken persoonsgegevens worden verzameld in het kader van de behandelingen van erkenningsaanvragen ingediend door de betrokken laboratoria bij de bevoegde Minister alsook de controle van de correcte uitvoering van de opdrachten toevertrouwd aan deze laboratoria. De aanvrager verduidelijkt dat *"de gegevens worden gebruikt om aan laboratoria een erkenning te verlenen voor het uitvoeren van metingen en analyses en aldus de kwaliteit van hun dienstverlening te verzekeren. Gegevens over werknemers worden opgevraagd om te kunnen nagaan of de persoonlijke bemonstering correct gebeurt, namelijk door middel van een meter die op het lichaam wordt gedragen en die de stofdeeltjes in de lucht van de ademzone registreert"*.

10. De Autoriteit stelt vast dat de bovenvermelde doeleinden als welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd in de zin van artikel 5.1.b) AVG kunnen worden beschouwd.

c. Verwerkingsverantwoordelijke(n)

11. Artikel 4.7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de verwerkingsverantwoordelijke diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.

12. De aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n) in de regelgeving moet in overeenstemming zijn met de rol die deze actor(en) in de praktijk spe(e)l(t)(en) en met de zeggenschap die hij heeft (of zij hebben) over welke essentiële middelen voor de verwerking worden ingezet. Anders oordelen, zou niet alleen in strijd zijn met de letter van de tekst van de AVG, maar zou ook de doelstelling van de AVG om een consistent en hoog beschermingsniveau voor natuurlijke personen te waarborgen in gevaar kunnen brengen. De aanduiding van een verwerkingsverantwoordelijke in de regelgeving dient met andere woorden te stroken met de rol die deze actor in de praktijk opneemt.

13. In het aanvraagformulier geeft de aanvrager aan dat de identiteit van de verwerkingsverantwoordelijke "indirect" blijkt uit de artikelen II.6-4 en II.6-7 van de Codex. Artikel II.6-4 stelt dat "*de Minister of de leidend ambtenaar HUA, wanneer hij dit nuttig acht, van de aanvrager [mag] eisen dat hij hem alle andere bijkomende documenten en informatie geeft*"⁵. Artikel II.6-7 bepaalt dat "*de erkenning van de laboratoria slechts [wordt] verleend, indien de personen die met het beheer belast zijn zich ertoe verbinden de volgende verplichtingen na te komen: (...) 5° aan de met het toezicht belaste ambtenaren alle inlichtingen mededelen betreffende de technieken en uitslagen van de toegepaste werkmethode, alsmede de conclusie van de verrichte analyses en controles*". In het aanvraagformulier stelt de aanvrager verder dat "*de erkenningsaanvraag wordt behandeld door de AD Humanisering van de Arbeid en de AD Toezicht Welzijn op het Werk*"⁶.

14. De Autoriteit stelt vast dat uit voormelde niet eenduidig blijkt welke van de vermelde personen en/of entiteit(en) als verwerkingsverantwoordelijke(n) dienen te worden beschouwd voor de betrokken verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van de behandeling van de erkenningsaanvragen. Het verdient bijgevolg aanbeveling dit, met het oog op de voorzienbaarheid ten aanzien van de betrokkenen en de facilitering van de uitoefening van hun rechten, nader te preciseren.

d. Categorieën van persoonsgegevens en betrokkenen (proportionaliteitsbeginsel en beginsel van minimale gegevensverwerking)

15. Artikel 5.1.c) AVG bepaalt dat persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt moeten zijn tot wat noodzakelijk is voor de beoogde doeleinden ('minimale gegevensverwerking').

16. Ontworpen artikel II.6-3 van de Codex (artikel 3 van het ontwerp) somt de persoonsgegevens op die de erkenningsaanvraag, ingediend door de betrokken laboratoria bij de Minister, dient te bevatten. Het betreft met name:

⁵ De Autoriteit onderlijnt.

⁶ Idem.

- “de naam en het ondernemingsnummer bij de Kruispuntbank van Ondernemingen van de aanvrager, alsook de naam, voornaam, hoedanigheid en het adres van de personen die met het beheer belast zijn”; en
- “de volledige personeelslijst met vermelding van de namen, voornamen, competenties en functies, vergezeld van de kopies van de diploma’s van het management dat de algehele verantwoordelijkheid heeft voor het laboratorium, van het personeel dat leiding geeft aan werkzaamheden die van invloed zijn op de resultaten van laboratoriumactiviteiten (indien verschillend van het management), van het personeel dat instaat voor het implementeren, onderhouden en verbeteren van het managementsysteem en de daaraan verbonden taken en verantwoordelijkheden in de zin van de Europese Norm EN ISO/IEC 17025 en van het wetenschappelijk en technisch personeel dat werkzaamheden uitvoert die van invloed zijn op de resultaten van laboratoriumactiviteiten die onder de erkenning vallen. In geval van gegronde twijfel over de waarachtigheid van de voorgelegde of opgestuurde kopie van deze diploma’s dient de in artikel 508, §§ 2 en 3, van de programmawet van 22 december 2003 voorziene procedure te worden nageleefd”.

17. Ontworpen artikel II.6-13 Codex (artikel 10 van het ontwerp) somt de persoonsgegevens op die de verslagen afgeleverd door de laboratoria die erkend zijn voor de meting van fysische agentia dienen te bevatten. Het betreft meer bepaald:

- “de naam en de hoedanigheid van de persoon die de metingen heeft gedaan”; en
- “in geval van individuele monstername: de naam, de voornaam en de functie van de bemonsterde werknemer”.

18. De Autoriteit is van oordeel dat de opgesomde (categorieën van) persoonsgegevens als toereikend, ter zake dienend en beperkt in de zin van artikel 5.1.c) AVG kunnen worden beschouwd, in het licht van de vooropgestelde doeleinden.

e. Bewaartermijn

19. Krachtens artikel 5.1.e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt (beginsel van opslagbeperking).

20. Wat betreft de bewaartermijnen, stelt de Autoriteit vast dat de bestaande bepalingen in de Codex betreffende de procedure tot het toekennen van erkenningen aan laboratoria (*i.e.* artikelen II.6-1 tot en met II.6-14) noch de bepalingen van het ter advies voorliggende ontwerp van koninklijk besluit bepalen gedurende welke periode de persoonsgegevens die door de laboratoria dienen te worden overgemaakt aan de Minister en/of de administratie (art. artikel II.6-3 van de Codex) maximaal

zullen worden bewaard. Hetzelfde geldt voor de verwerking van persoonsgegevens opgenomen in artikel II.6-13 van de Codex.

21. In het aanvraagformulier vermeldt de aanvrager enkel dat "*de bewaringstermijn van de gegevens samen[valt] met de verjaringstermijn in strafzaken*"⁷. De Autoriteit wijst er op dat het vereist is de (maximale) bewaartermijn dan wel minstens de criteria die toelaten deze termijn te bepalen, op te nemen in de Codex dan wel in een uitvoeringsbesluit. Verder is het aangewezen een motivering betreffende de vastgestelde bewaartermijn - en de criteria die hierbij in aanmerking werden genomen - op te nemen in de bijhorende Memorie van toelichting. Bij het vaststellen van de bewaartermijn dient rekening te worden gehouden met de doeleinde(n) van de betrokken verwerking, zoals *in casu* het afleveren van een erkenning (die maximaal tien jaar geldig blijft), de eventuele kennisgeving dat een bepaalde werknemer niet langer werkzaam is binnen het laboratorium (wat betreft het bewaren van de gegevens betreffende het personeel inzake diploma's etc.) en/of, in voorkomend geval, toepasselijke procedurele, administratieve of gerechtelijke termijnen (zoals verjaringstermijnen).

OM DEZE REDENEN

de Autoriteit,

is van oordeel dat volgende aanpassingen zich opdringen in het ontwerp van koninklijk besluit:

- precisering van de entiteit(en) die als verwerkingsverantwoordelijke(n) in de zin van artikel 4.7) AVG dient / dienen te worden beschouwd voor de betrokken verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van de behandeling van de erkenningsaanvragen (overwegingen 11-14); en
- vaststellen van de (maximale) bewaartermijn van de persoonsgegevens of de criteria ter bepaling van deze termijn evenals het opnemen van een motivering (in de Memorie van toelichting) ter verantwoording van deze termijn (overwegingen 19-21).

Voor het Kenniscentrum,
(get.) Cédrine Morlière, Directeur

⁷ Aanvraagformulier, p. 6, onder punt 7.